

P. Gaviniès

*24 DE STUDII
<MATINEE>*

Vioară solo

GRAFOART

PREFAȚĂ

Violonist virtuoz, Pierre Gaviniès (1728, Bordeaux – 1800, Paris) a lăsat prin cele 24 de „studii matinale” o sinteză a problemelor caracteristice compozitorilor din secolele XVII-XVIII în polifonie. Aceste studii continuă ciclul marilor studii de virtuozi ale secolului XVIII: *Arta arcușului* de Tartini, *Capriciile* de Locatelli, care au contribuit la formarea concepției violonistice și a tehnicii lui Paganini. Gaviniès abordează probleme tehnice ale cântatului polifonic la vioară așa cum apar ele în *Suitele* și *Senatele* de Bach, la Vitali, Corelli, Vivaldi și Tartini etc. Structura lor muzicală vioară cu alternarea continuă și colorată a vocilor pe diferite coarde este plină de avânt și variată ca expresie, în ciuda aparentei uniformități ritmice.

În ceea ce privește studierea expresiei muzicale (nuanțe, accente, agogică), în funcție de frazare, ea se va efectua numai după realizarea tehnică perfectă a intonației, ritmului (a valorilor egale în special), a clarității sunetului, în mod cursiv, mai întâi în *tempo moderato* și apoi în *tempo*-ul original. Stilul acestor studii determină caracteristicile lor tehnice:

1. Cântatul în poziții fixe pe perioade mai lungi.
2. Schimbări frecvente de coardă.
3. Frecvente salturi peste o coardă sau două.
4. Schimbări de poziții la intervale mici, mai ales la secundă și terță.
5. Legături de arcuș foarte variate alternate cu note în *détaché*.

De aici decurg următoarele probleme tehnice:

A. Pentru tehnica mâinii stângi

1. Studiul intonației va fi urmărit la toate schimbările de poziție, în special la intervalele mici de secundă și terță care sunt neglijate de violoniști. Schimbarea de poziție constituie problema fundamentală a intonației, împreună cu analiza intervalurilor armonice și melodice.

2. La intervalele melodice pe coarde diferite degetele se vor așeza simultan și este necesară, destul de frecvent, menținerea degetelor pe coardă așa cum e indicat pe text.

3. La articulația degetelor se va urmări și ridicarea lor promptă și elastică, nu numai căderea viguroasă pe coardă.

4. Se va studia trecerea rapidă a degetelor de pe o coardă pe alta, esențială în cântatul în poziții fixe.

5. Se va observa ca brațul să nu rămână rigid, ci să acționeze din încheietura umărului în raport cu schimbarea coardelor.

În legătură cu stilul polifonic al epocii, tehnica instrumentelor de coarde fără arcuș (luth, chitară etc.) a influențat în bună măsură și ea tehnica mâinii stângi la vioară :

- a) Degetele ținute pe coardă.
- b) Degetele așezate simultan pe 2–3 coarde.
- c) Extensii și schimbări de poziție prin extensii.

Studierea acestor forme de tehnică ajută la creșterea îndemnării mâinii stângi, esențială pentru realizarea intonației.

B. Pentru tehnica mâinii drepte, în vederea obținerii unei sonorități clare și egale

1. Se va observa degajarea și mobilitatea încheieturii umărului drept și a *poignet*-ului, astfel ca frecvențele schimbări de coardă să nu fie realizate forțat prin mișcări conduse, ci prin impuls cu elan atât spre coardele groase, cât și spre cele subțiri. Astfel, activitatea brațului și antebrațului se va desfășura cu elasticitate și cu mișcări de avânt.

2. Împărțirea precisă a arcușului, cantitatea și porțiunea bine stabilită asigură ritmicitatea execuției valorii notelor, precum și egalitatea sunetului.

Studiile de Gaviniès vor fi executate la început în *détaché* pe tot arcușul și pe diferite porțiuni de arcuș, în mișcare moderată, cu pătrimi, optimi și șaisprezecimi, apoi cu legăturile de arcuș în *tempo* original.

Din punct de vedere al grupării studiilor pe probleme tehnice și al succesiunii studiului lor, putem identifica grupurile:

1. de la nr. 2 – 14 în care:
 - a) schimbările de poziții sunt în general la secundă și terță,
 - b) degetele ținute pe coarde apar mai frecvent,
 - c) frecvente schimbări pe coarde alăturate,
 - d) poziții fixe pe episoade mai lungi.
2. de la nr. 16 – 23 în care:
 - a) trecerile de la un registru la altul sunt mai frecvente,
 - b) schimbările de poziții sunt mai frecvente,
 - c) apar duble coarde,
 - d) schimbările de coarde cu salturi peste coarde sunt mai frecvente,
 - e) mai puțin frecvente degetele ținute pe coarde.

3. Studiile 1, 15 și 24 sunt studii de sinteză a problemelor de mai sus cu predominarea dublelor coarde și acordurilor; nr. 1 și 24 au un pronunțat caracter concertant.

Aceste trei grupe formează cicluri progresive în care aceleași probleme sunt prezentate la diferite grade de dificultate și complexitate.

Indicațiile de *tempo* (agogică) sunt cele originale; în practică însă ele s-au dovedit prea rapide, astfel că mișcarea în care se vor executa aceste studii se va situa între limitele : *Moderato*, *Allegro moderato* și *Allegro*.

STUDII

Nr. 1

Pierre Gaviniès

(1726 - 1800)

Allegro moderato e sostenuto (♩)

The musical score is presented in ten staves. It begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Allegro moderato e sostenuto' with a quarter note symbol. The score includes various musical notations such as triplets, trills (tr), and sixteenth-note runs. Fingerings are indicated by numbers 1-4. Specific guitar techniques are noted, including 'Fr. - M.' (likely French style) and 'B₂' (baritone). The piece concludes with a final cadence and a double bar line.

